

Magyarország területi integritásáért szállt síkra, a náci korszakbeli vezetők korosztálya hazafias alapra helyezkedett a zsidókérdést illetően. Következésképpen elutasították azt a gondolatot, hogy a kérdést politikailag közelítsék meg, és nem kívánták felébreszteni, még kevésbé erősíteni a nemzeti tudatot a zsidó tömegekben. Nyílt zsidópártiságuk csorbította volna állampolgári lojalitásukat.

A magyarországi zsidó vezetésnek a történelemről kialakított nézeteit és teológiai felfogását a Ferenc József Országos Rabbiképző Intézet 1919. január 13-i állásfoglalása határozta meg. Az intézet, amely a neológ Pesti Izraelita Hitközség égisze alatt működött, ebben az állásfoglalásban leszögezte:

A zsidóság már kétezer év óta csak vallás és nem nemzet, vagy nemzetiség. Ezen az ősi vallási állásponton volt az Országos Rabbiképző Intézet, és ezen az állásponton van ma is. Azt vallottuk és azt valljuk, hogy a magyar zsidóság a magyar nemzet szerves része, az volt és az marad. A magyar zsidók vallásuk érintetlensége mellett a magyar nemzet fiai. Ebben a szellemben fogjuk munkánkat a felekezet és az ország javára folytatni.⁴⁷

Így tehát, miközben a nemzetiszocialista mozgalom egyre nagyobb erőre kapott Németországban, az európai földrészen pedig terjedt az antiszemita uszítás dudvája, a magyarországi zsidó vezetés nem fújt riadót, és nem nyitotta fel a tömegek szemét, hogy lássa a közelítő vészt, ehelyett továbbra is a fellegekben járt. A zsidókérdést úgy ítélték meg, mintha az az egész nemzetet érintő jogi és alkotmányos kérdés lett volna. A liberális demokrácia eszméinek bűvkörében éltek, és a zsidóellenes lépéseket a szabadság és az emberi jogokat szavatoló alkotmányos előírások megsértésének tekintették, és úgy minősítették, hogy azok kinek-kinek a vallásától függetlenül, általános emberi érdekekkel ellentétesek. Nem mulasztottak el egyetlen alkalmat sem, hogy látványosan hitet tegyenek ama meggyőződésük mellett, mely szerint „a zsidóság sorsa egy az egész magyar nemzetével”. Pregnánsan jutott kifejezésre ez a beállítottság a Pesti Izraelita Hitközség 1932-ben közzétett „ünnepélyes nyilatkozatában”, a következőképpen:

A mi utunk magyarságunknak és zsidóságunknak elváhatatlanul egybeforrott útja. Ez a föld, a magyar föld: a mi hazánk. Verejtékkel és vérrrel öntöttük ezt a földet, és a mi hasznos munkánk csíráztatta ki számunkra a jogegyenlőségnek áldásos gyümölcseit. Átmeneti idők viharai megrázkódtathatják, megtéphetik a magyar jogegyenlőség fájának ágait, de magát a fát ki nem dönthetik, mert a magyar jogegyenlőségnek fája a magyar alkotmányban gyökerezik. Átmenetileg megnyírhatóak az idők viharai a mi jogainkat, de mi a mi jogainkat magunk fel nem adjuk, mi törhetetlenül ragaszkodunk a mi magyarságunkhoz. Itt porladnak őseink megszentelt hamvai, ide fűz bennünket múltunk és jelenünk, és egyek vagyunk e haza minden polgárával magyar nemzetünk boldogabb, szebb jövőjének kiküzdésében.⁴⁸